

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL TURIZMO ĮSTATYMO NR. VIII-667 7, 13 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-5183 (TAP-20-2080 (2)) (TAIS-20-15493(3))**

2020-12-23 Nr. NV-3421

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: pateikti Seimui išvadą dėl Seimo nario S. Gentvilo inicijuoto Turizmo įstatymo pakeitimo projekto, kuriuo siūloma iki 2022 m. sausio 1 d. sustabdyti reikalavimų kelionių organizatoriaus ir kelionių pardavimo agento nuosavam kapitalui ir turtinių įsipareigojimų pusiausvyrai galiojimą (nustatant, kad reikalavimas, jog nuosavas kapitalas būtų ne mažesnis negu ½ įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio, nebūtų taikomas 2021 metais), taip pat panaikinti turizmo kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo sumas.

Esama situacija: .

- numatyta, kad kelionių organizatorių ir kelionių pardavimo agento nuosavas kapitalas būtų ne mažesnis negu ½ įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo įsipareigojimų;
- numatyta, kad išvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo suma turi būti 50 000 eurų, neorganizuojant kelionių užsakomaisiais skrydžiais, o vietinio turizmo kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo suma turi būti ne mažesnė kaip 3 000 eurų.

Esmė: nepritarti inicijuotoms Turizmo įstatymo pataisoms dėl šių priežasčių:

- akcinių bendrovių pareigos, susijusios su įstatinio kapitalo formavimu ir nuosavo kapitalo dydžiu, nustatytos Akcinių bendrovių įstatyme;
- pagal Juridinių asmenų nemokumo įstatymą juridinio asmens nemokumas - tai juridinio asmens būseną, kai juridinis asmuo negali vykdyti turtinių prievolių arba juridinio asmens įsipareigojimai viršija jo turto vertę. Esant tokiai įmonės būklei, kai nuosavas kapitalas yra mažesnis, negu reikalaujama, įmonė gali būti skelbiama (arba pati skelbtis) esanti nemoki ir nebevykdyti savo sutartinių įsipareigojimų turistams. Priėmus Projektą, Vyriausybės įgaliota institucija, vykdanči kelionių organizatorių ir kelionių pardavimo agentų turizmo veiklos priežiūrą, - Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba nebegalės tikrinti nuosavo kapitalo dydžio atitikimo, taigi nebeturės jokių priemonių šiai bendrovių nemokumo ir bankroto rizikai užkardyti bei turistų ir Lietuvos valstybės finansiniams interesams apsaugoti;
- Europos Komisija yra pabrėžusi, kad priemonės, skirtos turizmo sektoriui remti, turi nesumažinti vartotojų apsaugos lygio. Nacionaliniais teisės aktais neužtikrinus Direktyva (ES) Nr. 2015/2302 garantuojamų turistų teisių į visišką pinigų, sumokėtų už kelionę, grąžinimą, kelionės organizatoriaus nemokumo atveju keliautojo turtinę žalą turi atlyginti valstybė;
- Direktyvos (ES) Nr. 2015/2302 nuostatos nenumato galimybes kelionių organizatoriams netaikyti reikalavimo turėti prievolės įvykdymo užtikrinimą (garantiją). Valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad jų teritorijoje įsisteigę organizatoriai suteiktų visų keliautojo arba jo vardu sumokėtų sumų grąžinimo, jei atitinkamos paslaugos nesuteikiamos dėl organizatoriaus nemokumo, garantiją, o jeigu į kelionės paslaugų paketo sutartį įtraukta keleivių vežimo paslauga, - ir keliautojų repatrijavimo garantiją;
- nesutiktina su pasiūlymu mažinti kelionių organizatoriaus prievolių užtikrinimo sumą nuo 7 iki 6 procentų. Turizmo įstatyme įtvirtinta 7 procentų prievolių užtikrinimo suma tik minimaliai užtikrina turistų apsaugą kelionių organizatoriaus nemokumo atveju. Dar labiau sumažinus turistų finansinę apsaugą, vartotojų teisių apsaugos lygis gali tapti neefektyvus. Pažymėtina,

kad 2015 m. pradėtos Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros prieš Lietuvos Respubliką metu Europos Komisija pastebėjo, kad net užsakomųjų skrydžių neorganizuojantys kelionių organizatoriai gali rengti keliones į tolimas šalis, todėl buvo išsakyta abejonė, ar 7 procentų nuo pajamų sumos reikalavimas gali būti pakankamas visų sumokėtų sumų apsaugai užtikrinti.

Derinimas:

- derinta su Finansų, Teisingumo ministerijomis ir Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba;
- Finansų ministerija ir Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba derino be pastabų;
- į Teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta;
- projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. gruodžio 8 d. išvadoje Nr. NV-3354 pateiktas pastabas.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlytina klausimą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt